

vsak tiskovnik in volja s
vred ali v Mariboru s
našem na dom za celo leto
pol leta 20 K, za četrta
l. laven Jugoslavije 50 K.
za pošilje na uprav-
"Slovenskega Gospodarja"
v Mariboru, Koroska cesta št. 5.
se dopisuje do odgovori.
se plačuje naprej.
Telefon št. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

Učje „Kotli školskega društva“
dobivajo list brez posebne
ročne. — Uredništvo: Koroska
cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo.
Upravništvo sprejema naročila,
inserate in reklamacije. Cena
inserterov po dogovoru. Za vsak
kratne oglase primeren popust.
Nezaprite reklamacije so politične
proste.
Telefon št. 220.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

20. številka.

Maribor, dne 19. maja 1921.

55. letnik.

Srečen in zadovoljiv izid občinskih volitev.

Ko smo šli v volilni boj za naše občine, nismo nikdar mislili, da bi naša stranka mogla doseči tako sijajen uspeh. Številke govori! Zadnje dni sicer skušajo demokratični uradniki na okrajnih glavarstvih štivilo naših odbornikov zmanjšati enostavno na ta način, da naše somišljenike pripisujejo kakim drugim nam nasprotni stranki. A to jim ne bo prav nič pomagalo. Mi smo zmagali nad vsemi strankami. — Dobil smo zadnje dni številke, ki se še v posameznih občinah spreminjajo nam v dobro. Po najnovejših podatkih, ki smo jih dobili deloma iz uradnih virov, deloma od naših zaupnikov, je skupni izid po okrajih sledeč:

Sodni okraj Maribor: odbornikov 1040, SLS 617, to je 60%, vse nasprotne stranke 423, to je 40%.

Sodni okraj Slov. Bistrica: odbornikov 496, SLS 411, to je 82,86%, vse nasprotne stranke 85, to je 17,14%.

Sodni okraj S. v. Lenart: odbornikov 472, SLS 393, to je 83,28%, vse nasprotne stranke 79, to je 16,72%.

Sodni okraj Rogatec: odbornikov 244, SLS 129, to je 52,87%, vse nasprotne stranke 115, to je 47,13%.

Sodni okraj Kozje: odbornikov 398, SLS 217, to je 54,50%, vse nasprotne stranke 181, to je 45,50%.

Sodni okraj Gornji grad: odbornikov 182, SLS 99, to je 54,40%, vse nasprotne stranke 83, to je 45,6%.

Sodni okraj Marneburg: odbornikov 186, SLS 97, to je 52%, vse nasprotne stranke 89, to je 48%.

Sodni okraj Ormož: odbornikov 486, SLS 388, to je 79,83%, vse nasprotne stranke 98, to je 20,17%.

Sodni okraj Ptuj: odbornikov je 958, SLS 661, to je 69%, vse nasprotne stranke 297, to je 31%.

Sodni okraj Konjice: odbornikov 434, SLS 321, to je 74%, vse nasprotne stranke 113, to je 26%.

Sodni okraj Ljutomer: odbornikov 356, SLS 264, to je 74,34%, vse nasprotne stranke 92, to je 25,66%.

Sodni okraj Gornja Račgona: odbornikov 348, SLS 208, to je 60%, vse nasprotne stranke 140, to je 40%.

Sodni okraj Šoštanj: odbornikov 176, SLS 100, to je 56,81%, vse nasprotne stranke 76, to je 43,19%.

Sodni okraj Vranksko: odbornikov 148, SLS 65, to je 43,92%, vse nasprotne stranke 83, to je 56,08%.

Sodni okraj Slovenjgradec

odbornikov: 234, SLS 153, to je 65,58%, vse nasprotne stranke 81, to je 34,62%.

Sodni okraj Celje: odbornikov 444, SLS 192, to je 43,47%, vse nasprotne stranke 252, to je 56,53%.

Sodni okraj Brežice: odbornikov 270, SLS 51, to je 18,88%, vse nasprotne stranke 219, to je 81,12%.

Sodni okraj Smarje pri Jelšah: odbornikov 206, SLS 113, to je 54,89%, vse nasprotne stranke 93, to je 45,11%.

Sodni okraj Sevnica: odbornikov 184, SLS 107, to je 57,87%, vse nasprotne stranke 77, to je 32,13%.

Sodni okraj Laško: odbornikov 196, SLS 113, to je 62,24%, vse nasprotne stranke 83, to je 37,76%.

Skupno število odbornikov (razen mest Maribor, Celje in Ptuj) na Slov. Štajerskem je 7458. Od teh imra SLS 4699 zanesljivih, to je 63% vseh odbornikov. Vse nasprotne stranke: socijalni demokrati, narodni socialisti, komunisti, samostojni demokrati ter razne gospodarske, združene in krajevne stranke (med katerimi je veliko število naših) imajo skupno 2759, to je 37%. Povdarjamo pa, da so te številke večinoma „uradne.“ Ker so uradniki in žandarji umetno spreminili mnogo naših najboljših somišljenikov-odbornikov v nasprotnike, bo število naših mandatov po končni natančni statistiki iznašalo gotovo nad 5000.

Slava zavednim našim zaupnikom in volilcem!

Kako nas „osrečujejo“ demokrati in samostojni na polju šolstva?

Ako se ozremo okrog po naši slovenski deželi, vidimo, da se skoro v vsaki naši župniji največja ter najlepša poslopja ravno šolska. Ta ljudsko šolska poslopja na kmetih je zgradil pod staro Avstrijo naš davkoplačevalci in imel radi tega tudi pravico potom krajevnega šolskega sveta vsaj posvetovalno sodooločevati pri nastavljenju učiteljskih moči in tudi nadzirati poduk, kaj in kako potačuje učitelj otroke v od vaških davkoplačevalcev zgrajeni ter vzdrževani šoli. Ljudske šole po deželi je toraj do danes zidalo, vzdrževalo in deloma tudi nadziralo našo kmetijsko ljudstvo po naših zato od njega izvoljenih zastopnikih. Sedaj pa je naenkrat padlo v glavo beograjski demokratsko samostojni vladi, da se morajo ljudske šole podržaviti. Izginejo tudi krajevni

šolski sveti, na katerih mesto stopijo nekaki krajevni šolski odbori, ki pa ne bodo imeli niti najmanjšega vpliva pri nastavljenju učiteljskih učnih moči. Šolstvo se bo pri nas po novi naredbi najzagrizenejšega liberalnega prosvetnega ministra Pribičevića po celi naši kraljevini zenačilo in podržavilo, to se pravi, da bomo mi Slovenci, ki imamo že itak najlepša in najboljša šolska poslopja, taka tudi pri zenačenju in podržavljenju ljudskih šol pomagali z davki graditi po Srbiji, Macedoniji in Crngori, kjer sploh niso poznali doslej ljudskih šol na kmetih.

Ta sad zenačenja in podržavljenja ljudskih šol nam je prinesel centralizem, kajti pri slovenski avtonomiji bi si mi Slovenci prav izlaska vzdrževali naše lepe ljudske šole sami. Sedaj bomo pa pri centralističnem podržavljenju ljudskih šol potom davkov plačevali za naše in celo no jugoslovansko šolstvo tudi za kraje, kjer se šol doslej niti videli niso. Pri vsem tem podržavljenju šol in vzdrževanju iz kmetijskih žepov pa ne bo imel kmet nit najmanjše besedice sodočbe pri nastavljenju učiteljstva in učitelji bo odslej lahko v šoli učil kaj in kako bo hotel ne oziraje se na želje in zahteve naših krščanskih slovenskih staršev.

Ta nova šolska naredba o podržavljenju ali ropu kmetijskih šolskih pravic je sad centralizma in so pri njej sodelovali naš demokrat dr. Kulovec in samostojni pravdar za kmetško pravo (prav, krivico) Pucelj.

Citateljem našega lista je še gotovo v živem spominu naša borba proti sokolizaciji naših kmetijskih šol. Ker smo se tozadevno mi Slovenci tako krepko postavili v bran, se ni upal po naših ljudskih šolah prosvetni minister Pribičević upeljati sokolske vzgoje. Da pa vendar dosežejo brezverni demokrati namen in cilj sokolske vzgoje, nas je demokratsko samostojna beograjska vlada onesrečila z novo šolsko naredbo, ki pravi da se bo do po ljudskih šolah prirejela prosvetna in gospodarska predavanja, katera bo vodil in nadzirati edinole učitelj. Kedo je ta učitelj? Pri nas Slovenceh žalibog tudi na kmetih človek, ki najmanj obiskuje cerkev, ki verskih dolžnosti sploh ne ali slabo izpolnjuje, ki najbolj zabavlja čez vero in duhovščino, ki je demokrat in Sokol z dušo in telesom. Kaka do bodo potem predavanja pod nadzorstvom brezplačno. Znano pa je, da je pri takega ravnokar omenjenega učiteljstva, si pač lahko mislimo. Ta naredba o predavanju po ljudskih šolah

pod nadzorstvom liberalnega učiteljstva ni nič drugega, nego javnosti nekakolika prikrita sokolizacija ljudskega šolstva. Kar niso dosegli demokratije pod očitnim imenom sokolizacije ljudsko šolske vzgoje, to bodo sedaj potem brezverskih-sokolskih predavanj pod slepilom, da so ta predavanja na učiteljevo odgovornost prosvetne ter gospodarske vsebine. To je zopet nova šolska naredba, s katero so naše krščansko kmetijsko ljudstvo v Sloveniji onesrečili demokrati in samostojni iz Beograda.

Doslej je po še staroavstrijski navadi izvršil na deželi popisovanje ljudskoškolskih novincev šolski vodja brezplačno. Znano pa je, da je pri nas v Jugoslaviji danes malokdo plačan tako dobro kot učitelj. V demokratsko-samostojnem smislu prenesovani višji šolski svet v Ljubljani pa je sedaj izdal naredbo, potom katore bo dobival šolski vodja iz zaklada krajevnega šolskega sveta posebno nagrado za popis šolskih novincev in sicer od vsacega otroka po dva dinarja. Po tej naredbi bo izvršil šolski vodja šolsko popisovanje od hiše do hiše in bo zato poleg mesečne dobre plače še posebej plačan iz zaklada krajevnega šolskega sveta, kateri se napolnjuje in vzdržuje na račun kmetijskih davkoplačevalcev.

Zopet eno novo davno veselje za našega že itak do onemoglosti preobdacenega kmeta.

To so torej na kratko omenjene tri nove šolske naredbe ki bodo najbolj v živo občutno zadele našega slovenskega kmeta in katere so naložili kmetškemu ljudstvu on, ki so se šli boriti v Beograd za kmetško pravo in razbremenitev — samostojni, ki se po tegetujejo na vso moč za centralistično ustavo.

Podržavljenje ljudskih šol sokolizacija in plačevanje popisovanja šolskih novincev je sad 28. novembra minullega leta, ko je naš kmet verjel in zaupal zastopstvo svojih pravic in koristi kmetiskim izdajcem in koritarjem samostojnim.

Jasna beseda o nepoštenosti „Samostojne“ in njenega vodstva.

Pri seštevanju glasov za volitve v konstituanto se je pri mariborski komisiji napravila napaka, ki je jasno razvidna iz števil in je tudi uradno dognana. Po poštem računu je izvoljen naš osmi kandidat g. Skoberne in ne g. Kirbiš iz St. Janža. Ko se je to ugotovilo, so našli izgovor, da so krivično in napačno razglasitev volil-

Zaklad na otoku.

iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

„Kaj? — Bežati? — Zajci!“ je zavpil Pater. „Dirk je bil osel in strašljivec od nekdanj! Ne menite se zanj! Ti ljudje morajo biti čisto blizu! — Ne morejo biti daleč! Kar pod vašimi rokami so! Išcite jih! — Išcite jih! Pseta! O, vrag vzemi mojo dušo! — O, da bi imel oči!“

Starčeve besede so očividno naredile vtis na njegove pomagače, ker dva izmed njih sta res začela stikati krog hiše, pa zelo malomarno, se mi je zdelo, in vsak trenutek pripravljena na beg, če bi se pokazala nevarnost. Drugi pa so ostali na cesti, nevedoc, kaj bi storili.

„Tiscocaki vam ležijo tu-le za gramovjem“, jih je nahrulil, „in vi postopate in cincate po cesti! Bogati boste kakor knezi, ako najdete te ljudi. Pravim vam, da so tukaj kje blizu in vi še pomišljate! Nobeden si ni upal pred Bile, ečmi jaz — ubogi in slepi človek! In meni naj uide sreča zavoljo vas! Jaz naj ostanem zaničevan

postopač in terač in naj prosičim za kapljico ruma, ko bi se lahko vozil z bogato kočjo. Če bi imeli le toliko poguma, kakor črv v noki, bi jih hitro prijeli —“

„Ne jezi se, Peter“, je eden zagodel, „saj smo našli njegove zlate!“

„Moja oče pa, da so skrili tisto torbo Flihtovo“, je drugi rekel. „Vzemi zlate, Peter, in ne vihraj tukaj po cesti!“

Res se je slepec vedno bolj razburjal pri teh očitkih. Nazadnje ga je premagala strast in jeza, začel je kar na slepo klestiti po njih in njegova pa lica je krepko priletela na enega ter drugega.

Pa niso mu ostali ničesar dolžni. Krepko so mu odzovarjali, se umikali palici in mu jo skušali izviti iz rok.

Pretep je rešil naju. Nihče se ni več zmenil za pobegle „gostilničarje“, in ko so se še ruvali in suvali po cesti, so zatopotala izza vaških gričev konjska kopita. Obenem je počil nekje na griču strel.

To je bilo menda zanje znamenje skrajne nevarnosti, kajti rokovančiči so se namah razorsili na vse strani, eni proti obali, drugi proti gričem, in v

manj kot pol minuti ni bilo nobenega več na cesti.

Le slepi Peter je ostal. Zapustili so ga bodisi, da so nanj pozabili v svojem divjem strahu, bodisi ker so se hoteli maščevati za njegove psovke in udarce. Ves zmešan je stopical gorindol in klical tovariše. Nazadnje je ubral čisto napačno smer, stekel mimo mene čez most proti vasi in vedno kričal:

„Dirk! Črni Pes! John! — saj vendar ne bodete zapustili starega in slepega Petra — prijatelji — nikar me ne zapustite!“

V tem se je topot konj naglo približal in štirje jezdeci so se prikazali vrh griča v jasni mesečini in skokoma hiteli navzdol.

Slepec je opazil svojo pomoto, — kriknil je, skočil na rob ceste in se zavalil v jarek. Pa hitro je bil zopet na nogah, nanovo se je zagnal po cesti, popolnoma zmešan, in je prišel tu prvemu konju naravnost pod kopita.

Jezdec se mu je še skušal izogniti, pa zastoj — konj ga je sunil ob tla, strašno je zavpil stari slepi rokovančič, kopita so ga poteptala, malo se

* Izgovori: Džoun.

(Dalje prihodnjic.)

nega rezultata pridržali, češ: iz treh krajevnih volišč ni spisov. Sedaj so se našli tudi ti. Kljub vsemu pa „Samostojna“ in ž njo demokratije nimajo toliko osebnega in političnega poštenja, da bi priznali zmoto in dali nam, in Skobernetu jasno pravico. Kirbiš je nepošten dovolj, da jemlje dijete, ki mu ne gredo, in cela stranka samostojnih je ravnotako nepoštena, da trpi to nepošteno početje. Kaj še pričakujete enega poštenega dejanja od ljudi, ki osnovne politične in osebne poštenosti nimajo?! Dokler se jasni, uradno ugotovljeni pogrešek mariborske komisije vedoma in namenoma ne popravi, je upravičen nasproti Kirbišu in celemu vodstvu SKS očitek osebne nepoštenosti. Ali res tudi celi jugoslovanski parlament ne zmore toliko samospoštovanja, da bi napravil tu kaj red v smislu pravice, poštenja in zakona?!

Moja ugotovitev.

Moj mišljen, dostojen in stvaren z navedbe vzrokov in virov podprt odgovor je razburil in raznel g. posl. Ureka tako, da je objavil s svojim imenom še en članek; v njem pa hoče še bolj s surovostjo in neresnico prekriti moje dokaze.

Moral bi popisati celega „Slovenskega Gospodarja“, ako bi hotel točko za točko ovreči nova sumničenja in nova revljanja. Zato pravim: kdor še ima značaj, mirno in trezno presojati, naj vzame v roke Urekeve in moje članke! Razsodbe, pravične in stroge, se ne bojim.

Naš voditelj dr. Korošec je v svoji izjavi tudi jasno dokazal, da ga je g. posl. Urek nemožato in nepošteno sumničel dejanj, ki jih dr. Korošec in naša stranka nimata na vesti. Mislim, da ima vsa javnost sedaj začasno gradivo dovolj, da si napravi svojo sodbo o posl. Ureku. Ovrgele bi tudi v lahke zadnjice preostale trditve, ali po dr. Koroševi izjavi in drugem Urekovem članku je to čisto nepotrebno, kajti g. Urek je v svojem sovravnem nepoboljšljiv, mi pa smo mu dokazali, da se je v celi vrsti slučajev nepošteno zlagal. Pregovor pa pravi: „Kdor enkrat laže, temu se ne verjame.“ Ko lo potreba, čas in primerna prilika, razkrij bom še druge Urekeve neresnicosti. Prav nič se ne ustrašim njegove surovosti in malo mu pomaga, da me skuša diskreditirati in smešiti pri ljudstvu, ker sem profesor.

Meni je vsadil v srce s svojim pošastnim delom in strogim vzgledom moj ranomrli kmetski oče spoštovanje do resnice in poštenosti in stud pred lažjo in nemožatostjo. Pri svoji ljubi krščanski kmetski materi in v naši domači kmetski rojstni hiši pa še pijem sedaj iz najčistjšega vreca krščanske ljubezni, začo smatram tudi za svojo dolžnost, po svoji najboljši vesti in zmožnosti služiti ljudstvu. To vedo pa vsi, ki me poznajo.

Če smo mi in naše časopisje res tako slabi, zakaj opravičujete Vi svoje početje ž njim in se ravnate po njem?! Pokazite, da ste res boljši in dostojnejši! Tega ne morete, ker ste z lažjo in natočevanjem združili še surovo, pri zrelem in dostojnem jugoslovanskem kmetu nepoznano neotesanost. Na to pot pa Vam jaz sledil ne bom, ker v tem z Vami nočem tekmovali.

Z oznanjevanjem sovraštva ter širjenjem neresnice ste in boste morada trenutno koristili sebi, a škodovali ljudstvu in ne želim Vam, da občutite vse žalostne sadove, ki jih rodi in vzgoji takšno početje v rodbini in v javnosti.

Ivan Vesenjak.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V Konstituantanti so začeli sedaj še enkrat podrobno razpravljati o posameznih ustavnih členih. Na zadnji seji so se zopet prerekali za naše državno ime. Turki, Jugoslov. klub in zemljoradniki so se izrekli za naziv naše države „Jugoslavija.“ — Radič je baje nameraval za binkoštno praznike proglasiti svojo seljaško republiko, a mu je vlada prepovedala zborovanje. Demokrati bi radi razveljavili mandate Radičevih poslancev, a tega ne pustijo radikali.

Italija. Po vseli italijanskih provincah so se vršile na binkoštno nedeljo državnozbornske volitve, katerih se udeležujejo tudi naši neodrešeni bratje. V Istri so dobili Slovenci 1 mandat, na Goriškem 3 in v Julijski Benečiji 4. Ob priliki volitev so izvajali italijanski fašisti brezobziren pritisk na volilce.

O Gornji Sleziji, katero so, kakor znano, zasedli poljski vstaši in vojaštvo, izjavljajo sedaj Poljaki, da se dosegli svoj cilj in namen, da so pripravljene se umakniti iz krajev, katere so zasedli, da ščitijo poljsko ljudstvo. Po poljskih četah izpraznjene gornješlezijske kraje pa naj zasedejo medzavezniške čete, ne pa Nemci, ki bi se sicer kruto maščevali nad poljskim narodom.

Tedenske novice.

t Odmevi obč. volitev v Sloveniji. Ob priliki občinskih volitev v Sloveniji se je izjavila pretežna večina za Slovensko ljudsko stranko in za druge protivladne stranke, naravnost uničujoče pa so bili tepeni demokrati in njihovi samostojni podrepaniki. Deželna vlada, v kateri sedijo demokrati in samostojneži, bi sedaj rada prikrija to svojo polomijo in potvarjajo demokratiški listi poročila o izidih volitev. Vse to jim ne bo nič pomagalo. Vladni stranki (za nas Slovence namreč, op. ur.) sta edinole samostojna in demokratska, ki nimata v slovenskem ljudstvu nobene opore, ker se zavzemata za centralizem, ki ga ljudstvo ne mara. Vse druge stranke, kakor: Slov. ljudska, narodno socialna, socialno-demokratska in komunistična, obsojajo protiljudsko postopanje takozvanih policajdemokratov in slabostojnih. Protivladne stranke imajo v Sloveniji nad 80% vseh občin, od teh pa jih ima naša Slov. kmetska zveza ali Slov. ljudska stranka nad 70%. Ker je slovensko ljudstvo enodušno odklonilo škodljivi vpliv belgrajskega centralizma, je poslanec dr. Anton Korošec pisemno vprašal ministrskega predsednika, da-li je voljan, spremeniti ljubljansko deželno vlado po načelih pravice in poštenega parlamentarizma. To vendar ne gre, da bi par demokratov in samostojnežev v Ljubljani komandiralo slovensko ljudstvo, ki se zbira v vseh mogočih taborih, samo v liberalnem in slabostojnem ne. Občinske volitve so tudi za naše somišljenike lep nauk, kako se lahko od doli navzgor pritiska, ako se z vnemo in trudom posvetijo za časa volitev važnemu poslu agitacije.

t Proti žalitvi našega slovenskega naroda je nastopil pri beograjski vladi v imenu Jugoslov. kluba dr. Korošec. Naša demokratsko samostojna deželna vlada v Ljubljani je izdala naredbo, potom katere bi bil vsak, ki bi zabavljal čez naredbe vlade: čez visoke davke, grajevredno postopanje z vojaštvom itd., od policijske oblasti brez vsake sodne razsodbe kaznovan do 20.000 K. Ako bodo začeli to naredbo izvajati, potem bo huje in bo manj prostosti v govoru ter osebnem občevanju, kot je bilo pod rajno Avstrijo v dobi svetovne vojne. Proti ravnokar omenjeni naredbi ljubljanske vlade, ki je nekaj ponižujočega in sramotnega za nas Slovence, se je pritožil na znotranjega ministra dr. Anton Korošec in zahteval od njega, da zapove ukinitje te samovlastne naredbe deželne vlade. Iz zgoraj omenjene naredbe je več kot dovolj jasno razvidno, kako da so demokratije in samostojni ne za svobodo, ampak za suženjsko pokorščino našega kmeta. Samostojni boj za staro pravdo pomenja od dne do dne ljutejšo sužnost našega ljudstva! Ako bodo samostojneži še dolgo vladali v Beogradu in Ljubljani, bodo zares v vsakem oziru SKS, — slovenskega kmeta smrt!

t Koliko je beograjski vladi za Kanceljparagraf? Beograjska vlada rabi za uzakonitev svoje centralistične ustave poslanske glasove kot riba vodo. Ministrski predsednik Pašič se je spravil na dr. Korošca in mu obljubil, da ukine vlada takoj kanceljparagraf, ako bi glasoval Jugoslov. klub samo pri prehodnem ustavnem glasovanju za ustavo. Jugoslov. klub je to ponudbo Pašiča kratkoma odklonil in glasoval proti, ker mi zahtevamo pred vsem ustavno avtonomijo Slovenije,

in bi glasovali le za avtonomistično ustavo. Iz Pašičeve mešetarije za kanceljparagraf je razvidno, da sedanja vlada ni vplela tega paragrafa v ustavo iz potrebe, ampak da šikanira z njim našo duhovščino in uganja svoje barantije.

t Koroško vprašanje. Poslanec dr. Jos. Hohnjec je stavil na ministra zunanjih zadev interpelacijo, v kateri ga opozarja na dejstvo, da je vrhovni svet sklenil, dočeliti Poljski one kraje Gorn. Slezije, ki so glasovali za poljsko državo. Interpelant opozarja ministra, da naj te la zastavi ves svoj vpliv, da se uveljavi to načelo tudi za Koroško. Če velja to za Poljsko, zakaj ne bi tudi za nas?

t Našo disciplino hočejo kršiti. Dobivamo poročila, da skoro povsod, kjer se bodo te dni vršile vslitve županov, skušajo liberalci, oziroma samostojneži na vsak način preprečiti izvolitve naših županov. Osebnosti in krajevne spore tirajo sedaj v ospredje. Tako hočejo doseči, da bi bili izvoljeni županom in svetovalcem ali njih pristaši ali pa manj zavedni možje. To delajo namenoma. Prosimo naše odbornike-somišljenike, da pri volitvi županov in svetovalcev trdno držijo našo strankarsko disciplino in da povsod, kjer imamo večino, ali pa imamo vsaj polovico odbornikov, izvolijo naše pristaše za župana in svetovalce. Disciplina je sedaj ena najvažnejših točk. Držite jo!

t Volitve županov. Po občinah se vršijo volitve županov. Izvoljeni so: V občini Sodinca pri Veliki Nedelji odličen naš pristaša Fric Igolč (dosedaj je bil župan njegov oče, tudi naš zvest somišljenik). Kamnica scejtal-demokrat Vogrinc. Sv. Barbara v Halozah, vrl naš somišljenik J. Stumberger. V Cirkovecih pri Pragerskem J. Medved iz Mitovec (SLS), svetovalci: Ekart. Klascinc in Belcer. Naši kandidati so dobili 10 glasov, samostojni so se cepili. Vsak je hotel biti župan in svetovalec. — Prosimo kratkih poročil o volitvah županov.

t Samostojni fašisti. Pri občinskih volitvah pri Sv. Lovrencu na Dr. polju dne 3. maja t. l. je izšla SKS kot najslabša. Kljub temu pa so naredili isti večer nekateri samostojni razgrajati pod vodstvom učitelja „sokolaša“ Stefana Gassenburger neke vrste obhod po vasi Sv. Lovrenc in sosednjih vaseh ter celo pot tulili in krcili po samostojno divjaškem običaju. Nekaterim našincem so celo razbili šipe na oknih. Kaj bi n. pr. naredila ta divjačina in kako bi neki izgledalo, ko bi izšla ta strunčica iz volitev tako sijajno kot SLS Cele vasi bi od podivjanega veselja zažgali. Sokolom in liberalnem učeljstvu častitamo za tak napredek in da imajo tako inteligenco v svoji sredi. Naše poslance pa opozarjamo, da obvarujejo našo mladino pred tem vsiljivim sekolskim duhom.

t Ureka polomija v Artičah. Na dan Kristusovega Vnebohoda je imel g. Urek v Artičah zelo klaverno shod. Ko so prišli ljudje iz cerkve, je takoj pričel z razlago svojega evangelija. Da Urek ni našel pravega razumevanja med ljudmi, je krivo dejstvo, da se je cela, nekda „slabostojna“ občina pričela dramiti. G. Urek je v teku svojega govora požrl marsikateri ugovor kmetskih žen in deklet, pa tudi vrli kmecje-zvezarji so precej neusmiljeno udrihali po Ureku. Celi shod je nudił skrajno smešno sliko. Urek je večkrat ponovil, kar je že uvodoma vedal. Blatil je poslance Slov. ljudske stranke, dokazoval njih „nezmožnost“ in jim očital izvoznicarstvo. Najbrže je Urek mislil na slabostjne poslance, kar je lahko mogoče. Pohrustal je tudi par vojnih kuratov, ki so mu po zatrdilu njegovih prijateljev zelo teknilo. Posebno pozornost je posvetil še Kanceljparagrafu, obenem pa je tožil, da je „Kmetijski list“ vse premalo razširjen, ker mu dela „Slov. Gospodar“ preklicane sitnosti. G. Urek, ako ne bošte na Vaših posavskih shodih kaj pametnejšega razlagali, Vas nihče ne bo več poslušal. Gonja proti „farjem“ je že preveč obrabljena — je kot star denar, katerega nihče več ne vzame!

t Zakaj je Samostojnež propadla pri občinskih volitvah? Našihani naš somišljenik iz Plavca pri Svečini nam piše: Pri nas je znani pelentar, demokrat, samostojnež, German in so

cijaldemokrat Paskolo iz Slatine u-pal dobiti našo obmejno občino v svoje roke. Podpisov za kandidatsko listo je še bilo za silo dovolj, dasiravno so morali nekatere podpise ponarediti. A 8. maja so Paskolovi kandidati in volilci v našo škrinjico kazali figo in tako je tudi kroglica zdrknila v škrinjico Slovenske ljudske stranke. Spaj pa je jok in stok na nasprotni strani. Zivijo samostojne fige!

t Za regulacijo Dravo. Poslanca Pišek in Roškar sta zabtevala pri ministrstvu za poljedelstvo, da se izvede v najkrajšem času najpotrebnejša regulacijska dela ob Dravi od Sv. Martina proti Ptuj, kjer izpodjeda voda rodno zemljo v bližini obrežja se nahajajočih posestev. Namestnik generalnega ravnatelja je obljubil, da pride osebno v Ljubljano in Maribor in se bo ukrenilo vse potrebno, da se prepreči večja škoda.

t Državna cesta St. Ilj—Velka. Dne 12. in 13. maja je posebna komisija, sestavljena iz zastopnikov deželnega gradbenega odseka, gradbenega občora v Mariboru in okrajnega zastopa pregledavala črto, po kateri se bo gradila nova državna cesta iz St. Ilja v Slov. gor. na Velko in Gornji Cmurek. V državni proračun je postavljena za gradbo te prepotrebne ceste svota 7% milijonov kron.

t Vse krajevne odbore Kmetске zveze v celjskem okrožju pozivamo, da takoj odgovorijo na zahtev dveh okrožnici glede izida občinskih volitev. Posebno nam natančno naznačite imena in naslove pristašev Kmetске zveze, ki so izvoljeni v občinske odbore! — Tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju, hotel pri Belém vlog.

t Zaupniki Kmetске zveze v celjskem okrožju! Odgovorite takoj na naši dve okrožnici glede izida občinskih volitev! Naznačite takoj imena in naslove pristašev Kmetске zveze, ki so izvoljeni v občinske odbore! Ta poročila so ravno tako važna kakor priprave za volitve! — Tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju.

t Slovesna ustanovitev tel. odseka Orel in tel. krožka Orlje Studenci pri Mariboru se je vršila dne 16. maja. Ob 9. uri dopoldne je bilo cerkveno opravilo, katerega za je z društveno zastavo udeležilo četrsto in naraščajem vred in pristopilo k sv. obhajilu. Takoj po cerkveni slavnosti se je vršil ustanovni občni zbor in bil tako postavljen temelj novemu odseku in njegovem delovanju. Popoldanska prireditve se je začela ob 4. uri. Godba je zaigrala ortovsko himno, na kar je predsednik zaprisegel članstvo pod društveno zastavo. V kratkem nagovoru je očrtal sedanjo, po večini slabo vzgojo mladine in razložil vzrok ustanovitve Orlja, ki naj pri vede našo slovensko mladino zopet na pot krščanskih katoliških načel. Telo vadne točke, ki so nato sledile, so bile za tako kratko delovanje odseka izvršene zadovoljno. Po telovadbi se je razvila živahna prosta zabava. Udeležba občinstva je bila obilna, posebnost so se izkazali bratja Hočani.

t Lep uspeh slovenskih konjerejev. Pri konjski dirki v Mariboru 15. in 16. maja so dosegli slovenski konjereji iz Murskega polja zelo lepe uspehe. Znan dirkač g. M. Filipič iz Starenovevesi je prvi dan dobil s svojo 6 letno „Pino“ v ljutomerski dirki prvo darilo in obenem še častno darilo deželne vlade. Drugi dan je Filipič z isto kobilo ter z 7 letno kobilo „Predo“ dobil zopet dve prvi darila v takozvani Feniksdirki. G. Bunderl iz Veržeja je pri dvoprežnem dirkanju 16. maja dosegel prvo darilo s konjema „Fareda“ in „Salva“. Niti hrvatski grof Jankovič, ki je znan kot eden najboljših dirkalcev v Jugoslaviji, ga ni mogel dohitati. Darila so dosegli tudi mурopoјci M. Slavič iz Ključarovec s svojim 4 letnim žrebcom „Danko“, Alojzij Slavič iz Banovceev z 6 letno kobilo „Nigra“, Anton Slavič iz Grab s svojo 6 letno kobilo „Pavolino“, T. Hertč iz Borec s svojo 6 letno kobilo „Salva“, J. Zajč delo iz Berkovceev s 6 letno kobilo „Varna“. — Izmed drugih slovenskih konjerejev so dobili darila F. Filipič v Mariboru vsa prva darila prvega dne razen ljutomerskega, Josip Kirbiš, R. Welle, žrebčarna Turniš.

t Kako se postane župan? Po prijaznem Smarju, kjer so v trgu dobili samostojni polovico odbornikov, se š

vota marsikaj o tem, kako je trafikant Anderluh postal županski kandidat — kakle tobaka so dobili hlapiči in berzači, dva pakla kočljariji, tri pa menda Gajšek, Wagner, Löschnig; in še drugi šmarški demokratje, da so se zmotili (!) in volili samostojne. Zakaj se zdaj jezijo, ali jim je Anderluh tobak samo obljubil, pa ne delal, ali pa ker jih je sram, da Šmarje dobi takega župana, tega še doslej ni bilo mogoče izvedeti. Anderluh se pa smeje. Kdor zna, pa zna!

Vzledna občina. Iz Jurkloštra v laškem okraju se nam poroča: V naši veliki občini je brez volitve zmagala kandidatna lista naše Slovenske ljudske stranke. Vsi odborniki, 24 po številu, so pristaši naše SLS. Ves trud in vsi napor Drogenika so bili brez uspešni, vsi njegovi lepi upi so splavali po vodi. Nič mu niso pomagale lepe obljube, laži in obrekovanja. Naši možje so stali trdno in neomajno, kakor skala. Vzledna občina!

Verski odpadniki. Po poročilu iz Ljubljane ljubljanski liberalci prav pridno agitirajo za odpad od vere. Od društva visokošolcev „Ladran“ je baje že polovica članov prestopilo v pravoslavno cerkev. Prepričani smo, da bodo liberalci in samostojneži še vedno trdili, da niso proti katoliški cerkvi.

Samostojno divjaštvo. V občini Nezbiše pri Sv. Emi je nedavno ubil v pijanosti Valentin Herce z vozno ročico nekega čevljarja, ki je bil doma pri Sv. Križu tik Slatine in zapuščena ženo ter pet nedoraslih otrok. Samostojnega ubijalca so že izročili roki pravice. Spet lepi dokaz, kako samostojni gojijo med kmetijskim ljudstvom ljubezen in spravo!

Prebrisana poštarica. Poštariči Starešini v Cirkovcah je bilo prvi teden v maju ukradenega 25 kilogramov krompirja iz kleti. V nedeljo dne 8. t. m. je pustila pred cerkvijo po maši izklicati, da ji naj dotični, ki ji je krompir ukradel, prinese istega na zaj, sicer pusti prihodnjo nedeljo o sebo imenom javno razglasiti. Uspeh je bil ta, da je gospa poštarica v ponedeljek zjutraj našla ves krompir zopet v kleti.

Utonil je pri Zidanem mostu blag tlosar, F. Stopar, pd. Matjaž iz Nizke, star 76 let. Bog tolaži blage domače, katerim je bil zvest mož in skrben oče!

Srbohrvaščina v naših ljudskih šolah. Ministrstvo prosvete je izgotovilo učni načrt, da se bo v ljudskih šolah v Sloveniji poučevala srbohrvaščina počenši s III. razredom. Učiteljem in profesorjem nemške in madžarske narodnosti, ki poučujejo na naših učnih zavodih, je naročeno, da se morajo do letošnje jeseni priučiti našega jezika, sicer izgube službe.

Enakovrnost? V orožniških vojnarah vidimo na vratih, protokoli in ud. razen slovenskih napisov še srbski v cirilici. Ker vemo, da jim je to naročeno, smo radovedni če imajo li v Srbiji v orožniških vojnarah poleg srbskih napisov tudi slovenske.

Tekma kadilcev. V Westminsteru (Angliji) se je vršila nedavno črna tekma. Tistemu, ki bi najdalje pušil s pipo, je bilo kot nagrada namenjeno kolo. Višek je dosegel neki Anglež, ki je neprestano pušil 2 uri in 12 minut.

Strajk kuharjev. V Liverpoolu na Angleškem je stopilo 30.000 ladijskih kuharjev v stavko.

Ukinjenje smrtno kazni na Švedskem. Po dolgotrajnih razpravah v švedskem državnem zboru so izglasovali zakon, s katerim je ukinjena smrtna kazen.

110 leten Indijanec. V državi Wisconsin v Severni Ameriki živi Indijanec z imenom Kageti, ki kljub svoji visoki starosti 110 let hodi na lov in nosi na ramah lovski plen v teži do 80 kilogramov. Starček je popolnoma zdrav in čvrst.

Katoliško tiskovno društvo v Mariboru ima svoj redni občni zbor v pondeljek, dne 30. majnika 1921, ob 10. uri dopoldne v Cirilovi tiskarni. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. K udeležbi vabi odbor.

Gospodarstvo.

Blagoslov vlade samostojnega mesarja Pucelja.

Odkar je Samostojna kmet, stranka s svojim Puceljnom vstopila v beograjsko vlado in odkar so Urek, Mermolja Drogenik, Kirbiš in dr. Vošnjak se v Beogradu prodali srbijskim in slovenskim demokratom, so pričenja za slovensko ljudstvo doba gospodarskega trpljenja. Glejta kakšna krivica se vam godi glede izvoza živine. Samostojni minister Pucelj je v Beogradu dosegel s svojimi tovariši (Urek, Drogenik itd.) da se smejo izvažati v tuje države samo komadi živine, ki so težki 500 kilogramov (mrtvo teže). Vsa druga živina, ki ne dosega te teže, pa se more izvažati samo tedaj, ako se plača visoka carina, kakor za ono, ki je težka nad 500 kg. Kaj sledi temu? Cena živini, ki ne tehta 500 kg posamezni komad, je zadnje 14 dni vsled te nesrečne gospodarske politike padla zelo nizko. Na zadnjem mariborskem živinskem sejmu so plačevali mesarji krave, bikke, telice in vole, ki ne tehtajo komad nad 500 kg po 11 do 8 K kilogram žive teže. Na ta način so prizadeti samo srednji posestniki, viničarji in najemniki. Težko živino imajo danes samo graščaki in drugi veleposestniki. Vi, ki trpite škodo, se zahvalite samostojnim velikašem.

Desetek so vam zvišali in sicer od 1% na 5%. Samostojni kričači Pucelj, Urek, Drogenik, Mermolja itd. pa še niti ust niso odprli proti temu vedno večjemu zvišanju. Davek na dedščine so sedaj, ko sodoločujejo v vladi samostojneži, na novo upeljali in sicer se mora za vsako malenkostno dedščino plačati 12%, za večje svote pa celo 17% davka. Naši poslanci so lansko leto izposlovali, da se mora tekoma aprila 1921 vrniti vsem prizadetim tistih 20%, katere je l. 1918 liberalno-socialdemokratska vlada pri žigosanju odvzela našim ljudem. Liberalci in samostojneži, ki sedijo na vladi v Beogradu, pa tega nočejo izpeljati. Revnejše ljudstvo pa je prizadeto sedaj še posebno s tem, ker je ta vlada proglasila železni avstrijski drobiž ter slabo žigosane eno- in dve in desetskronske bankovce kot neveljavne.

A še celo vrsto drugih takih lum parij uganjajo samostojneži in demokrati v Beogradu.

Komur je ta bič prijeten, naj se še naprej drži Samostojne. Vsak si je sam kriv, ker glasuje za to lažljivo in ničvredno stranko.

Pobrezje pri Mariboru. V tu kajšnji šoli priredi Kmetijska podružnica Maribor in okoliš v nedeljo 29. t. m. ob 9. uri dopoldne predavanje o umni živinoreji. Govori strokovnjak g. Vernik iz Sadjarske in vinarske šole v Mariboru. Povabljeni so vsi učne podružnice v Pobrezju in okolici (Zerkovce, Dogoše itd); udeležijo pa se naj predavanja tudi neudje, zlasti gospodinjice in mladence. Predavanju sledi prost razgovor o predmetu.

Kamnica pri Mariboru. Opozorjamo še enkrat na predavanje o kletarstvu, ki se boče vršilo v naših posejlniških prostorih v nedeljo 22. t. m. ob 8. uri.

Kmetijski pouk na deželi. Poverjeništvu za kmetijstvo hče po deželi po možnosti pospeševati kmetijski popotni pouk in sicer ob nedeljah in drugih priložnih dnevih. Kmetijske podružnice, zadruga in drugi interesi, ki želijo dobiti za svoje prireditve kmetijske predavatelje, naj se obračajo pravočasno na poverjeništvu za kmetijstvo in naj nazaanijo, kdaj in za kake prilike želijo dobiti predavatelja. Te prošnje je treba pravočasno predložiti, najbolje en mesec prej da bo mogoče vse podrobno pravočasno ukreniti in prijaviti.

Obvezni polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. julija 1921. Za vstop v tečaj je vložiti pri vstopu državni podkovski šole v Ljubljani do dne 15. junija 1921 prošnjo, ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. učno izpričevalo, 5. učni list, 6. npravstveno izpričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državne potpo-

ro ter imajo prosto stanovanje v zavodu. Skrbeti pa morajo sami za hranilo in potrebne učne knjige. Poizeg podkovstva se poučuje ogledevanje kavnine živine in mesa.

Vino. Vinska trgovina se začinja zopet oživljati. Krčmarji in trgovci so izpraznili svoje kleti in ker se je do bratve daleč in so vinske zaloge že zelo picle, skušajo zopet z nakupom blaga napolniti prazne kleti. Strokovnjaki sodijo, da bo do konca junija ves lanski pridizek izžupan. Tudi starejši letniki, čaravno bolj kisli, bodo se prišli prav v poletni vročini. Za vinski letnik 1920 se plačuje lepe cene. Tako je zadnji teden kupil nek mariborski vinski trgovec 40 polovnjakov Jeruzalemskana po 28—30 K. Druga ljufomerska vina se prodajajo po 24—28 K, letnik 19 pa po 20—22 K, letnik 18 po 13—15 K.

Cena vinu ne pada. Demokratiki listi so zadnje dni raztrbili v svet novice, da cene slovenskemu vinu padajo. To pa ni res. Vinske cene so stalne, za boljša vina celo rastejo. Vzrok: Zaloge pri vinogradnikih so se tekom zime zelo zmanjšale. Vino letnika 1920 je eno najljepših vin zadnjih treh desetletij. Po tem vinu bo prihodnja leta veliko povpraševanje.

Vinske cene. Vinske cene v zadnjem času na svetovnem trgu močno različne. Tako so padle na Ogrskem za 7—8 K pri litru in stane liter 25 K. Izborna vina v okolici Blatnega jezera stanejo do 32 K liter. V Avstriji stane 9—10% vino 8500—9000 avstrijskih kron 1 hektoliter. V Italiji stane 15—16 lir po alkoholu stopnja v Trstu 1 hl. V Banatu stane 1 liter vina 11—12 K, rdeče vino 15—17 K in slabše vino 9 naših K.

Zitne cene. V Novem Sadu stane meterski stot pšenice 970—1000 K, rž. 800—820 K, ječmena 510—530 K in koruze 380—400 K. V Somboru stane meterski stot pšenice 990—100 K, koruze 390—400 K, ovska 400—410 K.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. maja 1921 se je pripeljalo 162 ščetinarjev, 2 ovci in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenite svinje za 1 kg žive teže od 28 do 30 K; polpitane svinje za 1 kg žive teže od 30 do 32 K; mladi prašički 6 do 8 tednov stari, komad 240 do 380 K; jesenski prašički, komad 550 do 950 K. Kupčija je bila zelo živahna, na sejmu se je nahajalo največ mladih prašičev, ki so pa bili vsi razprodani.

Čebelarstva razstava v Osijeku. Osješko čebelarstvo društvo, ki slavi letos svojo štiridesetletnico, priredi v Osijeku veliko čebelarstvo razstavo, spojeno z razstavo drugih poljedelskih proizvodov. Razstava bo trajala od 25. do 28. junija t. l.

Bolgarske ovce. Lisu poročajo, da je komisija za prevzemanje bolgarske živine prevzela 1500 ovc, ki jih bodo na javni dražbi prodali v Zaječaru.

Naknadno žigosanje vojnih posojil, ki iz kateregakoli vzroka niso bile svoj čas žigosane, se bo naknadno vršilo do 31. maja t. l. Posojilne prošnje, v katerih je naveden vzrok, vsled katerega niso bile poprej žigosane, je odposlati do 31. maja t. l. na delegacijo za finance v Ljubljani. Prošnje je kolkovati s voškami po dva dinarja. Prošnji se mora priložiti dotična obligacija vojnega posejla ter eden kolek po 5 dinarjev.

Zamenjava 1, 2 in 10 kronske bankovcev. Ker se bo v kratkem pričelo z zamenjavo 1, 2 in 10 kronske bankovcev, se je bati, da bo pri tej zamenjavi zopet najbolj prizadeti nižji in siromašni sloji našega ljudstva. Svoječasno je radi omenjenih bankovcev stavil poslanec dr. Hohnjec na finančnega ministra nujno interpelacijo, v kateri ga je opozoril na nepravilno postopanje finančnih oblasti, ki niso sprejemale teh bankovcev. V svrhu zamenjave so sestavili pri davčnih uradih komisije, ki bodo ocenjevale in presojale pravilnost žigov. Finančni minister Kumanudi je posl. doktor Hohnjecu zagotovil, da bo zaščitil interese širokih slojev ljudstva. Te ga zagotovila naj ne pozabijo predvsem naše davčne oblasti, oziroma ustanovljene komisije. Ljubljanska delegacija za finance tokrat naj ne izdaje tako strogih odredb. Sicer je vsako zamenjevanje nesmiselno, kajti

jasno je, da preprosti ljudje ne morejo razsoditi pravilnosti žigov. To omenjamo radi tega, ker je delegacija opomnila javnost, da občinstvo nepravično žigosanih bankovcev naj ne pri naša k zamenjavi.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 121 do 121½ naših kron. Za 100 avstrijskih kron plačaš 22 jugoslovanskih kron, za 100 nemških mark 225 do 230, za 100 laških lir 675 do 690 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Jernej pri Ločah. Z ozirom na izjavo „Kmetijskega lista“ z dne 5. t. m. prekličem jaz svojo trditve, da je g. nadučitelj Franc Friedl pisal detične članke zoper mene. Obenem pa bodi samostojnemu uredništvu povedano, da jaz kmetov nimam za tepec, pač pa samostojneže, med katerimi pa je tako drugod, kakor pri nas, bore malo, da nič kmetov, pač pa ves drugi klump. Vsi pošteti in pametni kmetje so, kakor so občinske volitve pokazale, obrnili hrbet stranki, ki v službi liberalcev pomaga za Slovence plesti bič centralizma. — Paulič, župnik.

Sv. Bolhenk pri Sredšču. Dne 1. t. m. je umrl v Lačavesi občesploštvani kmet in vrl pristaš Kmetске zveze g. Vinc. Prapotnik v 55 letu svoje starosti. Bolehal je že več let in zdravniki so mu prerokovali naglo smrt. Zadel ga je kap. Velicastni pogreb je kazal, kako so ga spoštovali vsi sofarani. G. župnik so v daljšem nagovoru omenili njegovo neomajeno kršćansko prepričanje in njegovo marljivo delovanje v prid soobčanom kod mnogoletni bižji župan in predsednik krainega šolskega sveta. Naj bo zemljica lahka, vrlam slovenskemu kmetul!

Zavodnje. Pred leti je privandral k nam Martin Ročnik, p. d. Hrvat, ki si je kot gostilničar in trgovec pridobil lepo premoženje. Kmetijski fantje in možje smo bili pri vojakah za časa vojne, on pa je z denarjem dosegel, da je ostal doma in neusmiljeno odiral ubogo ljudstvo. Bil je vedno vnet liberalec, ko pa si je pridobil bogatstvo, je začel na vse pretege širiti liberalizem. Od žuljev ljudstva je obogatel, sedaj pa hoče imeti oblast nad ljudmi, pa ne bo šlo. Ne pijače, ne denar ni pomagal, njegova stranka je propadla in — up na županski stolček je spaval po vodi, imel pa bo še povrh tuči opravka s sodnijo. Bodočega župana pozivamo, da strogo gleda na to, da se bo Hrvat v gostilni držal policijske ure, državno pravdnništvo pa naj pozve, komu je plačal Hrvat 20—30 K za to, da so volili z njegovo stranko, saj je pri nas dovolj priča na razpolago. Hrvat je pravi kmetijski oderuh, sedaj je začel še lesno trgovino in moramo pomisliti, le one reveže, ki podpirajo njegovo politiko. Zalostno je to tembolj, ker je Hrvat neusmiljeno navijal cene celo pri onih predmetih, pri katerih je vlada predpisala cene, kakor pri moki itd. Častitasti je demokratski stranki in samostojnežem, da je ta kmetijski oderuh pristaš teh dveh bratskih strank!

Sv. Lenart nad Laškim. Ko je imel pred kratkim poslanec Drogenik tu pri nas shod, se je jako hudoval nad „mrtvo roko“, kakor je zaničljivo imenoval cerkveno premoženje. Kvasil je svojim zvestim poslušalcem, kako je cerkveno premoženje prosto onega desetka, katerega mora kmet pri izročitvi posestva sinu sedaj v tako grozni višini plačevati. Lahko bi izvedel od cerkvenih ključarjev, ki so po mnogih župnijah njegovi zvesti pristaši, da plačuje cerkev za svoje premoženje še razun navadnega davka drug davek, pristojbinski namestek. Ko je tako zaničljivo govoril o „mrtvi roki“, so mu z veseljem pritrjevali njegovi zvesti pristaši. Med njimi se je odlikoval posebno nek Filip Frece. Čudimo se, da se ta možek s svojim bratom Jožefom tako žene za cerkvi „naklonjeno“ samostojno stranko, ker vendar ljudem iz duhovniške zlahte nikakor ne pristojajo tako rohneta zoper cerkveno premoženje. Ali pa sta morda ta brata zato pri tej „verni“ stranki, ker je ta stranka Jožefa in njegovoga ateja — kandidirala v občinski odbor? Zares čudno se sliši, biti v duhovniški zlahti, pa držati s protiduhovniško politično stranko! Pač „lepa“ duhovniška zlahta!

Pridobivajte naročnike!

Kmetovalcem

najtopleje priporočamo pri nakupovanju špecerijskega blaga, posebno kave, čaja, riža, olja, sladkorja, mila, petroleja itd. **nuvo trgovino**

Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova ulica
(prej Kolodvorska ulica)

Kadar pridete v Celje, zglasite se, da se prepričate o res nizkih cenah in dobrem blagu. Razpošilja se tudi po pošti. V zalogi cerkvene sveče po znatno znižanih cenah.

10-10

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptujju

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.
RIHARD ORSSICH, PTUJ.

Konja, malega, dobrega z opravo in vosom proda dr. Kapoc, odvetnik, Maribor. 2-2 342

Posestvo se proda, obstoječe iz 4 oralov gozda, travnika, njive, treh gospodarskih poslopij, vse v dobrem stanju. Leži tik okrajne ceste, četrt ure od farne cerkve in tri četrt ure od žel. postaje. Zraven hiše lep vrt in sadonosnik. Proda se valed preselitvi. Cena po dogovoru. Martin Vočlovnik, posestnik, Malohorna št. 45, pošta Oplotnica. 3-3 328

OBLEKO. Priproste in fine. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: Alojziju Arbetar v Mariboru Dravska ulica št. 15 (pri starem sestru). 9-10 225

Mlinske kamne za žarnje, brusne kamne vsake velikosti, ter lepih kosnih kamnov, po najnižji ceni na prodaj, odprema točna in solidna. Jožef Plazino, Rogatec. 4-6 828

Pozor posestniki vinogradov!

Za škropljenje. Zagorsko spno, poseba lepo, galica prava 99%, šveplo rimsko, fino, vse ravno kar dole. V veletrgovini Ivo Andrašić, Maribor, Vodnikov trg št. 4. 1-3 358

Portland cement

zanesljivo pravi, najfinejši karbonski in ter za štribanje less po tovarniških cenah samo v veletrgovini Ivo Andrašić, Maribor, Vodnikov trg št. 4. 1-3 352

Učenca sprejme J. Lorber, krojaški mojster v Mariboru, Lajtersberg 250. 360

Učenca sprejme takoj in dobre poštno hiše Franc Cvrlak, medicinar in svečar Slov. Bistrica. 8-8

Gramofon se proda za 300 K. Naslov v upravitelstvu. 354

300 litrov dobrega jabolčnika se proda. Pobrežje 48 pri Mariboru. 361

80 oralov veliko posestvo. Od tega je 60 oralov smrekovega, bukovnega in hrastovega gozda. Redi se lahko 12-14 glav goveje živine. Posestvo leži sol ure od romarske cerkve M. Nazaret. Proda se tudi na drobno. Cena po dogovoru. Ponudbe na Jože Goltnik, posestnik, Dobrovlje, pošta Morskeje. 359

Pozor! Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirovna roba, dospeli od prvovrstnih čehoslovaških ter avstrijskih tovarov. **Posebno priporočam k nakupu:** vitle, vsakovrstne mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali žitne odbiralnike, slamo-reznice, sadne in grozdne mline, drobilne mline, travniške in njivne brane, gnojnične črpalke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparilnike, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posnemalnike. Oskrbim slamo-rezne nože ter popravila strojev. Dajem točna pojasnila. Postrežba solidna. Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45, nasproti gl. kolodvoru. 4 148

Dimnikar za okraj Ormož se lahko naseli v Ormožu ali okolici. Dobar obstoj zagotovljen. Naslov v upravi lista. 362

Krojaškega pomočnika za stalno delo sprejme Partlič, krojaški mojster v Studencih pri Mariboru. 358

Učenca pridnega in poštenega sprejme takoj tvrdka Berlig, Zetale pri Rogatec. 2-2 345

Krojač liče službe pri kakršni trgovini ali pa pri kakršni krojaški mojstrinji, za delo in prirešavanje je jako umoden. Naslov: M. Praprotnik, Drukarirje p. Šoštanj. 2-2 346

Iščem pošteno žensko osebo na malhno posestvo, staro okoli 30 do 40 let, ki rasume gospodarska opravila in zna tudi kuhati. Ivana Horvatič, trgovka z izdelnimi pridelki, Krizevci pri Ljutomeru. 1-2 356

Na drobno! Na debelo!
Otvoritev nove trgovine v Ptujju
Naznanjam p. n. občinstvu in trgovcem v mestu in okolici, da sem **v Ptujju, Slovenski trg 4** otvoril novo, vsevrstno založeno trgovino s steklom, porcelanom in sorodnim blagom. Zagotavljam zmerne cene in solidno postrežbo!
3-5 317 **August Kraigher.**
Edina slovenska tvrdka te vrste v Ptujju.

KILNE PASE

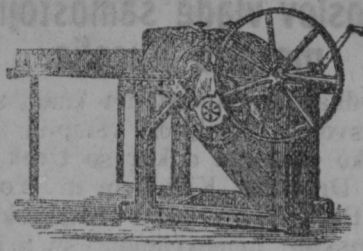
proteze za noge in roke in druge stroje proti telesnim poškodbam, trebušne obveze, suspenzorije, berglje, podloge itd. izdeluje izvrstno in dobro staroznana izdelovalnica vseh bandaž

5-6+ **Franc Podgoršek,** 11
bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7.

Klobuke, 5-10 281

čevlje, obleke, perilo, dežnike, tržne torbice in razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

POZOR!

Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirovna roba, dospeli od prvovrstnih čehoslovaških in avstrijskih tovarov.

Posebno priporočam k nakupu:

vitle, vsakovrstne mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali žitne odbiralnike, slamo-reznice, sadne in grozdne mline, drobilne mline, travniške in njivne brane, gnojnične črpalke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparilnike, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posnemalnike. Oskrbim slamo-rezne nože ter popravila strojev. Dajem točna pojasnila. Postrežba solidna.

IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. kol.

Trgovina z železnino

Anton Brenčič v Ptujju

opozarja slavno občinstvo na vsakovrstno železnino, kakor: okovje za stavbe, vsake vrste žreblje in žico, kolesne šine, obročno železo, pocinkano pločevino, za pokrivanje streh in izdelovanje žlebov, razno orodje za obrtnike, štedilniške dele, pločevinasto in litoželezno kuhinjsko posodo ter splošno vso v to stroko spadajoče blago, katero prodaja vedno po — kolikor mogoče

najnižjih dnevnih cenah.

Zagotavljam vsakemu cenj. odjemalcu današnjim razmeram primerno točno in solidno postrežbo, ter se priporočam za obilen obisk

Anton Brenčič, trgovec z železnino v Ptujju.

321 2-2*

Pozor!

Velikanska prodaja!

Vsled ugodnega nakupa novega blaga v inozemstvu, prodajam vse v zalogi se nahajajoče blago, kakor: moško in žensko sukno, k. m. briko, tiskovino, belo in rjavo platno, hlače, vino, perilo, svilene rute itd. po izvanredno znižanih cenah. Vsakomur bode v lastno korist, ako si čimprej ogleda mojo bogato zalogo, ter se bode prepričal, da so cene mnogo nižje nego drugje. Postrežba točna! Za obilen obisk se priporočam

A. Drogenik,
Celje, Glavni trg

335 „pri solcu“ 1-3

Pozor!

Naznanilo! Lovci pozor!

Podpisani naznanjam, da sem otvoril v Dravski ulici 10 (pod Veliko kavarno) svojo trgovino in priporočam pred bližajočo se lovsko sezono predvsem svojo

veliko zalogo lovskega streliva

prvovrstnega izdelka svetovno znane tovarne „Wöllersdorf“, nadalje lovske puške, avtomatične pištole „Steyr“ in „Bulldog“ samokrese po najnižjih dnevnih cenah.

Kot bivši strokovni učitelj na kr. puškarski strokovni šoli v Borovljah na Koroškem jamčim za strokovno najtočnejšo in popolnoma zadovoljivo izvršitev vsakega tudi najmanjšega naročila. Z velespoštovanjem

JANKO RAVNIK, 367

konces. puškar, **MARIBOR, Dravska ulica 10.**

Gospodu Blažu Kamenšek, posestniku

na Vinegradu pri Dobrni.

Z ozirom na Vaše „poslano“ v „Novi Dobi“ z dne 12. maja 1921, št. 56 in v „Kmetijskem listu“ z dne 12. maja 1921, št. 19, kjer me javno psujeta, vam odgovarjam z istimi besedami, kot sem vam odgovoril na enako ustmeno psovaje: „Štejem si v čast, če me Vi psujete, v sramoto bi mi bilo, če bi me Vi hvalili“. Sicer pa ostanem pri svojih trditvah.

Dobrna, 14. maja 1921.

351 **France Hrastelj, kaplan.**

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica števil. 6.

Obrestuje vloge po 4% in 4¹/₄%.

Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo.

Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo brezplačno.

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru.

159

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.